

Donat administracji

39260 I

drukiem Piotra Pillera 1848.

Nr. INW.

B 4146

J. M. J.

Komu Cię przyrównam córko
Jerozolimska? z kim Cię po-
równam i pocieszę Panno, córko
Syonu? bo wielkie jest jako
morze skruszenie twoje, któż
Cię zleczy?

Treny Jerem. Roz. II. w. 13.

MATKO BOLESNA,

módl się za Nami!

Za pozwoleniem zwierzchności duchownej.

WE LWOWIE.

NAKŁADEM KAJETANA JABŁOŃSKIEGO.

J. N. J.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

MATKO BOKSRA

Small as family

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

THE TOWN

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

WSTĘP.

O wy wszyscy którzy idziecie przez drogę, obaczcie a przy-
patrzcie się, czy jest boleść ja-
ko boleść moja! — Treny Jeremi-
asza. R. I. w. 12.

*U*zdaje się być rzeczą niepodobną, aby
można znaleźć choć jedno serce tak twarde
i nieczułe, któreby na widok obrazu Bo-
garodzicy, na widok Maryi tej Matki bo-
lesnej nie poczuło błogiego wzruszenia;
a jeśli jest w smutku, cierpieniu, opuszcze-
niu, aby promień pociechy nie wkraść się,
w głąb duszy znękaney! Bo Marya jest
Matką, a to jedno wspomnienie, to jedno
słowo MATKA, nigdy bez odwziętku nie
odbije się o serce nasze! To jedno słowo,
obudza w pamięci te drogie wspomnienia
dziecięcych niewinnych lat życia naszego i

II.

pomimowolnie wyznajemy z westchnieniem bolesnym: O między t $\acute{e}$ m niegdyś a teraz, jak wielka zachodzi różnica! Jaka okropna przepaść rozdzieliła życie moje! O jak jasno, błogo i swobodnie rozpoczęło się to życie pod opieką Maryi, jak ciemno, belesno i namiętnie się rozwinęło, jak groźnie w przyszłości się rozkształca! Odkąd wzgardziłem opieką Maryi, zostałem.... dzieckiem bez Matki! Oby tylko takie rozrzewnienie chwytowe, nie było przelotną błyskawicą! oby było początkiem Miłości Jezusa i Maryi! T $\acute{e}$ j miłości, która jedna tylko, może nas pocieszyć, uspokoić, i zbawić! Czyż myśląc o Maryi, nie obudzi się w sercach naszych tęsknota do Ni $\acute{e}$ j? a ta tęsknota rozplomieni zaledwie już llej $\acute{a}$ cą w sercu isierkę, dawn $\acute{e}$ j ku Ni $\acute{e}$ j Miłości a ta Miłość wskaże nam drogę do Ni $\acute{e}$ j, a ta Miłość dziecko Matce powróci! Ta Miłość poprowadzi nas pod krzyż — tam zbawca nasz, tam Matka nasza! Bo Matka nasza, jest Matką bolesną. Nabożeństwo do Matki Boskiej bolesnej, wszystkim, zawsze i wsz $\acute{e}$ dzie, ulgę, pociechę i pokój duszy jednało; wyjedna i nam jeśli nasze boleści z boleściami Maryi połączone, złożymy cicho-

III.

ści, pokorze i Miłości u słóp krzyża zbawienia! Uczcijmy choć czasami miłośném serdeczném westchnieniem, boleści Maryi, a wśród tylu westchnień i łez bezowocnych, to jedno westchnienie, taka jedna łza zbawienną pociechę przynieść nam wydoła!

The object of this work is to provide a
 complete history of the various nations
 which have inhabited the continent of
 North America, from the first
 discovery of it by the Europeans, to
 the present time. It is intended to
 be a plain and simple history, and
 not a critical or philosophical one.
 The author has endeavored to be
 impartial and unbiassed in his
 narration, and to give a true and
 accurate account of the facts and
 circumstances which have taken
 place in the history of the continent.
 He has consulted the most authentic
 sources of information, and has
 endeavored to be as accurate and
 correct as possible in his
 narration. He has also endeavored
 to be as plain and simple as possible
 in his style, and to avoid all
 unnecessary ornament and
 display. He has endeavored to be
 as concise and to the point as
 possible, and to give a true and
 accurate account of the facts and
 circumstances which have taken
 place in the history of the continent.
 He has also endeavored to be as
 plain and simple as possible in his
 style, and to avoid all unnecessary
 ornament and display. He has
 endeavored to be as concise and to
 the point as possible, and to give
 a true and accurate account of the
 facts and circumstances which have
 taken place in the history of the
 continent.

**Westchnienie serca,
DO MATKI BOSKIEJ BOLESNEJ!**

✠ *Boże ku wspomózeniu memu wejrzyj.*
✠ *Panie ku ratunkowi memu pospiesz się.*

○ Matko bolesna! ubolewam nad tym smutkiem, który wzruszył serce Twoje, przy proctwie starego Symeona. O droga Matko! przez to serce Twoje, tak zasmucone, proszę Cię, wyjednaj mi cnotę pokory i dar świętej bojaźni Boga! Zdrowaś Marya.

O Matko bolesna! ubolewam nad tem udęczeniem, które ucierpiało serce Twoje najczulsze, wczasie ucieczki i pobytu w Egypcie. O droga Matko! przez to serce Twoje, tak udęczone, wyjednaj mi Cnotę Miłosierdzia i dar pobożności. — Zdrowaś Marya.

O Matko bolesna! ubolewam nad tém zatrwożeniem, które przeraziło serce Twoje naj-

troskliwsze, przy zgubieniu syna Twego w Jeruzolimie. O dobra Matko! przez to serce Twoje tak zatrwożone, proszę Cię wyjednaj mi cnotę czystości i dar mądrości. — Zdrowaś Marya.

O Matko bolesna! ubolewam nad tą żalnością, która rozraniła serce Twoje macierzyńskie przy spotkaniu się z Jezusem krzyż swój dźwigającym. O droga Matko! przez to serce Twoje tak rozżalone, proszę Cię wyjednaj mi Cnotę Cierpliwości i dar mocy! —

Zdrowaś Marya!

O Matko bolesna! ubolewam nad tą katuszą która rozdarła serce Twoje najświętsze, gdyż patrzała na konanie Syna Twego. O droga Matko! przez to serce Twoje tak umęczone, proszę Cię, wyjednaj mi cnotę wstrzemięźliwości i dar rady. — Zdrowaś Marya.

O Matko bolesna! ubolewam nad tą raną którą zadała sercu Twemu ta włócznia, co przebiła bok i serce syna Twego. O droga Matko! przez to serce Twoje tak poranione proszę Cię, wyjednaj mi cnotę miłości bliźniego i dar poznania. — Zdrowaś Marya!

O Matko bolesna! ubolewam nad tem omdleniem które przejęło serce Twoje, przy zdjęciu z krzyża i złożeniu do grobu ciała Syna Twego. O Matko droga! przez to omdlenie, które

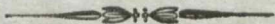
przejęło serce Twoje, proszę Cię, wyjednaj mi
 enotę pilności i dar pamięci. — Zdrowaś Marya!

W Módl się za nami Matko bolesna.

B Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana
 Chrystusowych Amen.

M O D L I T W A   K O Ś C I E L N A.

Prosimy Cię Panie Jezu Chryste niechaj się
 wstawi za nami u miłosierdzia Twego teraz i
 w godzinę śmierci naszej, Najświętsza Panna
 Marya, Matka Twoja, której duszę miecz bo-
 leści przeszył w godzinie męki Twojej! Przez
 Ciebie Jezu Chryste, Zbawicielu świata, który
 z Ojcem i Duchem Świętym żyjesz i królujesz
 na wieki, wieków. Amen.

Krótkie Rozmyślenia

o siedmiu boleściach Maryi.

1. Boleść Maryi.

I duszę twą własną przeniknie,
miecz. — U. S. Łuk. R. 2. w. 35.

Urąganio i nędzę czekało serce
moje. Y czekałem kto by się spo-
łem smucił a nie było, i kto by po-
cleszył a nie znalazłem. Y dali
żółć na pokarm mój: a w upra-
gnieniu moim napawali mię oc-
tem. Ps. 68 w. 21.

Spełniło się proroctwo Symeona, i miecz bo-
leści przeszył duszę Maryi! Gorzka męka
Zbawcy świata, Syna Maryi, stała żywo przed
oczyma duszy téj matki bolesnej! I od téj
chwili cała przyszłość bolesna spoczywała
w sercu Jój. Piastując to boskie dziecię na
ręku, widziała je na twardem drzewie krzy-
żowem rozpięte, widziała te ręce i nogi prze-
bite, te usta wyschłe, te skronie cierniem skłu-
te, to ciało najświętsze od Głowy do stóp bi-
czami zorane, widziała tę twarz nad słońca

jaśniejszą, policzkowaną i plwocinami zespeco-
 ną, to serce miłością palające, otwarte i krew
 do ostatniej przelaną, wysączoną kropelki! —
 Marya cierpi, i cierpi bez przerwy, bez ulgi,
 bo przy takim widzeniu przyszłości, cóżby
 Ją jeszcze pocieszyć zdołało? a jednak nie na-
 rzeka, nie rozpacza, dusza Jój pokoju nie tra-
 ci, serce, choć mieczem przebite, nieprzestaje
 kochać tych, którzy boleści Jój zadawali! O cze-
 muż i my w podobnych widząc się okolicznościach
 nie chcemy iść za przykładem Maryi! Jeśli groź-
 no i boleśnie przyszłość nam się pojawia,
 jeśli na widok tych nieszczęść i cierpień któ-
 re nas dotknąć mogą, trwoży się i lęka serce
 nasze, jeśli na umyśle i siłach upadamy, a zni-
 kąd żadnej nie mamy pociechy, spieszymy do
 Maryi, otworzmy Jój serce nasze, i zawołajmy
 znią i z Synem Jój! Ojcze jeśli być może nie-
 chaj ten kielich odemnie odejdzie, ale nie jako
 ja chcę ale jako Ty! Wiem że bez Twojej woli
 i wiedzy nic mi się złego stać nie może, wiem
 że wola twoja nie inna jest, jak zbawienie moje.
 Ty najlepiej wiesz, jaką drogą do tego zbawie-
 nia masz mnie doprowadzić. Prowadź mnie
 Ojcze, pójdę za wolą twoją — pójdę, tą drogą
 krzyża, którą szedł Jezus i Marya, i wszyscy
 Święci Twoi! Chcę się weselić, jeśli taka wo-
 la Twoja, chcę cierpieć, jeśli chcesz abym cier-
 piała! Zawsze i wszędzie niechaj się spełni
 wola Ojca na dziecku. Oto Cię tylko proszę
 abym dobrze umiała cierpieć i cierpienia moje,

stały się zbawieniem mojem! O Maryo Ty bądź przykładem, pociechą, siłą moją w cierpieniu.— Ty bądź opieką moją w życiu i przy śmierci.

✠ *O Matko boleśna módl się za nami.
 ✠ Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana
 Chrystusowych.*

Zdrowaś Marya.

2. Boleść Maryi.

Wstań a weźmij dziecię i
Matkę Jego i uciecz do Egiptu.
U S. Mat. R. 2. w. 13.

Obacz Panie żem ucisniona,
przywróciło się serce moje we
mnie, bom gorzkości jest pełna.
Ustyszeli że ja wzdycham a
nie masz ktoby mnie pocieszyć.
Treny Jeremiasza, R. 1. w. 20. 21.

Maryja bez zwłoki, bez wymówek, bez namysłu, jak tylko widzi grożące niebezpieczeństwo, aby nie utracić syna swego, aby nie utracić szczęścia swego, aby nie utracić Jezusa, porzuca dom, kraj, krewnych, znajomych; w późnej porze roku wśród mroźnej, ciemnej nocy, bez innej opieki jak tylko Ś. Józefa, podeszłego w latach, nie zważając na przygody i niebezpieczeństwa podróży, spieszy, uchodzi w nieznaue bałwochwalcze kraje. Ale nad wszystkie trudy i cierpienia, boleśnią była dla Maryi przyczyna téj ucieczki. Widzi to boskie dziecię, Syna swego, prześladowane, ścigane od ludzi w samem życia rozpoczęciu. Przyszedł na ziemię, upokorzył się przyjmując ciało ludzkie, a tém samém i wszystką nędzę natury naszéj, a ludzie którym nie nigdy złego nie wyrządził;

wszystko zle na niego gotują, przyszedł szukać zgubionych, a oni do ucieczki go zmuszają, przyszedł aby dać żywot utracony, a ludzie śmierć mu zadać pragną. Od kolebki świat Go prześladować nie poprzestał, i nie spoczął pokąd Go do krzyża nie przybił! Marya wszystko opuszcza aby Jezusa nie utracić, my wszystko, Jezusa nawet opuszczamy, byle tylko światła nie utracić! Marya z Jezusem ucieka przed światem, a my ze światem uciekamy przed Jezusem! O my nietylko że nie uciekamy od tego wszystkiego, przezco byśmy mogli utracić pokój duszy, sumienia naszego, łaskę poświęcającą i zbawienie nasze, ale sami szukamy okazji do tego, sami wikłamy się z całą wesolością serca w te sidła zastawione na naszą niewinność i uczciwość. Chcemy się pozbyć, zrzucić z siebie jakby stare odzienie, tę szatę niewinności, cośmy przy chrzcie świętym oblekli! I ten głos Anioła do S. Józefa: Wstań — uchodź, o ileż to razy i do nas się odezwał — o ileż to razy było dla nas sumienie tym opiekuńczym Aniołem! Powstań z tych grzechowych nałogów Twoich, uchodź pokąd czas, stroń od téj osoby, która Ci chce wydrzeć niewinność Twoją, odbierając Ci wiarę Twoją! nie chodź do tego domu, na którym widocznie ciąży przekleństwo Nieba, aby to przekleństwo wkoło swoje i Ciebie nie zagarnęło, porzuć te plany, zabiegi, interesa, któremi możesz zawikłać, po krzywdzeniu braci twoich, sumienie twoje nie wdawaj się w te schadzki gdzie Bóg bywa blu-

źniony i znieważany! Uchodź od tego wszystkiego co może być dla Ciebie przyczyną upadku i zguby. Bo kto kocha niebezpieczeństwo w niebezpieczeństwie i zginie! Nie mówi Bóg kto jest w niebezpieczeństwie, zmuszony okolicznościami, pomimowolnie, ale kto szuka, kto kocha niebezpieczeństwo! Bolesną była ta ucieczka dla Maryi, bolesną może będzie i dla Ciebie. Ale Marya miała Jezusa przy sobie, ta pociecha będzie i twoją. Jeśli porzucisz grzech i świat, to jest sercem twojem, Jezus będzie z Tobą! Żyj w tym stanie, do którego Bóg Cię powołał, wypełniając wszystkie obowiązki jego, kochaj ludzi, ile możesz i jak możesz, czynź im dobrze, ale kochaj Boga nad wszystko! Strzeżonego Bóg strzeże! We wszystkich niebezpieczeństwach, natarczywościach, smutkach twoich, nie od Jezusa i Maryi do świata, ale od świata do Jezusa i Maryi uciekaj. Jezus Marya i Józef niechaj będą przewodnikami, towarzyszami pielgrzymstwa twego, przyłącz się sam, przyłącz się z całą rodziną Twoją do téj świętej rodziny a pod Jój opieką staniesz szczęśliwie u kresu wędrówki twojej! Smutki i boleści pielgrzymki Maryi, osłodzą smutki i boleści pielgrzymki twojej!

W. Matko bolesna módl się za nami.

B. Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana Chrystusowych. Amen.

Zdrowaś Marya.

3. Boleść Maryi.

Synu cóżeś nam tak uczynił?
Oto Ojciec Twój i ja żałośnie
szukaliśmy Cię! — U. S. Luk.
Rozdz. II. w. 48.

A któż da głowie mojej wo-
dę, a oczom moim źródło łez a
będę płakał wednie i w nocy.
Jer. 9. w. 1. Będę rozmyślał
wszystkie lata moje w gorzko-
ści duszy mojej, jako młode ja-
skółcze będę szczebiotał i stę-
kał jako gołębicą! Izajasz
w R. 38. w. 15. i 13.

Raz tylko czytamy w całym ciągu życia Ma-
ryi, że zażalenie i boleść swoją wewnętrzną,
zewnętrznie słowem wykryła. Synu cóżeś nam
tak uczynił? I ta, która w milczeniu stała pod
krzyżem i patrzyła na krwawą mękę Syna swe-
go, która bez zażalenia piła z kielicha gory-
czy, nie może w milczeniu ponieść téj boleści
i żalu wynikającego ze straty i rozłączenia się
na krótki czas z Synem i Bogiem swoim! Ale
my niestety, bardzo często przeciwnie czynimy.
Najmniejsza utrata, czy to majątku, zdrowia,
znaczenia, chwały, czy jakiegokolwiek najnik-

czemniejszej rzeczy, pobudza nas do szemrania, złorzeczenia, narzekania, rozpaczania; ale gdy Jezusa i łaskę Jego stracimy, jak to nas mało obchodzi, jak obojętnymi na taką stratę jesteśmy. Ale jeśli my najslodszego Zbawcę naszego utracamy, to dla tego bo sami pragniemy i żądamy tego. My go dobrowolnie do tego zmuszamy, aby opuścił to mieszkanie które założył w sercu naszym. My uczynkami naszymi odzywamy się do Niego: Ustąp odemnie Jezu, bo pycha i duma moja, z Twoją pokorą nigdy się nie pogodzi, ustąp z miłością Twoją, bo miłość stworzenia zajęła całe serce moje, — ustąp Jezu, dawco pokoju, przed zemstą i nienawiścią serca mego! Ty jesteś życiem, i światłem, a dusza moja chce żyć w ciemnotach śmierci! Marya nie miała pokoju pokąd nie odzyskała, nie odzyskała, syna swego, a my podobnoś przeciwnie, potąd nie mamy pokoju, pokąd Jezusa nie utracimy. Marya szukała Jezusa, a nas Jezus szuka i woła do siebie: Chodźcie do mnie wszyscy którzy pracujecie i obciążeni jesteście, a ja was ochłodzę! On do nas się odzywa: Stoję u drzwi i kołacę! Ja Pan i Stwórca Nieba i ziemi, stoję u drzwi serca twego, jako żebrak proszący o jałmużnę, jako winowajca o łaskę! Kołacę do serca twego, jako prześladowany do obrońcy, jako chory do lekarza! Kołacę do serca twego natchnieniem, słowem, sumieniem, przykładem i — krzyżem. Straciliśmy Jezusa w radościach i uciechach naszych, wśród łez i żalu znajdziemy Go!

Weźmy Maryą za przewodniczkę naszą, Ona nas nauczy, jak, ona nam wskaże, gdzie, Jezusa szukać i znaleźć mamy!

W. Malgo bolesna módl się za nami

B. Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana Chrystusowych. Amen.

Zdrowaś Marya.

4. Boleść Maryi.

I szła za Nim wielka rzesza ludu i niewiast a gdy przyszedł na miejsce które zowią Trupiej głowy, tam go ukrzyżowali. U Łuk. S. w R. 23.

A teraz ścisnęła mię boleść moja.... złamał mię.... obtoczył mię włóczękami swemi.... zranił biodra moje.... powieki moje zaćmiły się! Job. w R. 16. w. S. 13. 14. 17.

O jak wielka była żałość i boleść Twoja o Najświętsza Bogarodzico, w czasie gorzkiej męki Syna Twego; gdyś posłyszała ten głos ludu wybranego, wołający: ukrzyżuj Go, ukrzyżuj Go! Ukrzyżuj zwiastowanego od proroków, oczekiwanego Zbawcę świata — tego, który nikomu żadnej nie wyrządził krzywdy, który wszystkim dobrze czynił — który leczył choroby duszy i ciała, ukrzyżuj Go! a krew Jego niechaj padnie na nas i na dzieci nasze! O słyszy Maryja i dzisiaj te słowa, powtarzane przez usta nowych krzyżowników Chrystusa! i my może, jeśli nie słowem to uczynkiem, wywołaliśmy tę krew na duszę naszą, wywołaliśmy przekleństwa i klęski na nas i braci naszych! O Maryjo! jaka boleść może być zrównana z boleścią Twoją, gdyś ujrzała wśród

tego tłumu, krwi łaknącego ludu, Syna upadającego pod bolesnym krzyża ciężarem! a ten widok krwawy, o ileżto razy ponawia się dla serca twego, i ileżto razy widzisz wśród tego tłumu nieprzyjaciół kościoła, Jezusa, krzyż dźwigającego! ale ten krzyż boleśniejszy jest jak był ów krzyż, który żydzi dla Niego nagotowali! Ach widzi Marya wśród tego tłumu może i nas, gotujących narzędzia do krzyżowania na sercach naszych, jako mówi Paweł S.: Boga naszego! Dziś cały świat stał się tą górą „Trupiej głowy“ bo niemasz miejsca, niemasz godziny, w którejby ludzie nie krzyżowali Boga swego, grzechami swemi! A krzyżując Go pokrzywdzeniem bliźnich, obmową, nienawiścią, krzyżując Go rozpustą, myśli, serca i czynu, krzyżując Go zgorzeniem, bluźnierstwem, niedowiarstwem, świętokractwem, wołamy uczynić cud, zstąp z krzyża, a uwierzym! O Jezu nie, nie zstępuj z krzyża, bo jak to uczynisz coż się z nami stanie? Pokąd widzę te ręce twoje rozpięte na krzyżu, tę głowę, ku mnie nachyloną, tę krew z otwartego, jako źródła żywotny, płynącą serca, nie tracę nadziei! Ach pokąd Ciebie widzę na krzyżu, widzę i Matkę pod krzyżem, a jeśli do niej pod krzyż się udam, wiem że Ona wyżebrze dla nędznej duszy mojej, przebaczenie i miłosierdzie u Syna swojego.

Ψ. Matko bolesna módl się za nami.

R. Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana Chrystusowych. Amen.

Zdrowaś Marya!

5. Boleść Maryi.

I stała podle krzyża Jazusowego Matka Jego. U S. Jana w R. 19. w. 25.

Napełnił mnie gorzkościami, opoił mię piotunem.... i odepchniona jest od pokoju dusza moja.... pamięcią pomnieć będę i uschnie we mnie dusza moja. Treny Jerem. R.3. w.15. 17. 20.

Albowiem ustał w boleści żywot mój, i lata moje w wzdychaniu, zemdlala w ubóstwie siła moja, a kości moje strwożone są. Ps. 30. w. 11.

Dwa serca do jednego krzyża przybite, dwie ofiary na jednym oltarzu! Goniąc po wszystkich drogach za szczęściem i rozkoszą, uciekamy od cierpienia i smutku, a jednak wyznajmy szczerze, czemże jest całe życie, jeśli nie ciągłym udęczeniem, tęsknotą, niepokojem? przechodzimy z krzyża na krzyż. Dziś na krzyżu pychy i dumy, jutro na krzyżu rozpusty — dziś miłość świata, jutro miłość własna do krzyża nas przybija. I z pełnego nieraz pijemy goryczy kielicha, i ostre ciernia krwawo

wciskają się w dziedzinę myśli naszych. O czemuż znękani, znudzeni, starci, złudzeni, przesyleni światem i mniemaném szczęściem jego, nie chcemy przejść pod krzyż zbawienia, gdzie Matka na nas czeka, aby otrzeć łzy, uspokoić sumienie nasze, pocieszyć smutki nasze, pojednać nas z Synem swoim! Ach a jeśli na tym krzyżu świata śmierć nas zachwyci, o jak ciężkie będzie konanie nasze, bez Jezusa i Maryi! o jaka straszna bez Jezusa i Maryi będzie wieczność nasza. Lecz jeśli pod krzyżem zbawienia założymy za życia mieszkanie nasze, o szczęśliwa będzie śmierć nasza, szczęśliwa będzie wieczność nasza z Jezusem i Maryą! — Przez krzyż do chwały! innej drogi nie masz do Nieba — bo kto kocha ten cierpi — kto kocha Boga, cierpi dla Boga i Bóg będzie nagrodą jego — kto kocha świat dla świata cierpi, i świat będzie nagrodą jego! Ileżto dotychczas wycierpieliśmy! a te wszystkie cierpienia, były może tylko tém czczém ziarnem, rzuconém na niwę życia naszego, które nie wydało i nie wyda owocu! Ileżto łez wysączyły oczy nasze, lecz one nie przemieniły się w zdroj żywnój wody! Bośmy w cierpieniach naszych nie do Boga, ale od Boga uciekali. O inaczéj pojęła i rozumiała boleści żywota Marya, i dla tego, nie odstąpiła od krzyża zbawienia, na którym widziała konającego Syna swego; i w najboleśniejším cierpieniu, jedyną mogła znaleźć pociechę! Ciężko nam dźwigać krzyż nasz? idźmy z krzyżem pod krzyż, połączmy

boleści nasze, z boleściami Jezusa i Maryi —
 bądźmy dziećmi boleści Maryi. a zostaniemy
 dziećmi chwały Jéj!

✠ *O Matko bolesna, módl się za nami,
 B. Abyśmy się stali godnymi obietnic Pa-
 na Chrystusowych. Amen.*
 Zdrowaś Marya!

6. Boleść Maryi.

Ale jeden z żołnierzów włócznią otworzył bok Jego, a natychmiast wyszła krew i woda. U S. Jana w R. 19. w. 34.

Położył mię spustoszoną, przez wszystkie dzień, żalostíą utrapioną! Treny Jer. R. 1. w. 13.

Zakończył boleści swoje najśłodszy Pan i Zbawiciel nasz! ale twoje boleści o Maryo, ze śmiercią Syna twego nie ustają. Kielich gniewu, od Ojca przedwiecznego nagotowany, wylał się na głowę Syna twego, ale kielich goryczy przeznaczony dla Ciebie, jeszcze wypróżnionym nie został! Marya od krzyża nie odstępowała; drżąca i zbladła, widzi ostrą Longina włócznię, wymierzoną ku sercu, które już bić przestało! Jeszcze téj rany serca, jeszcze téj ostatniej kropli krwi potrzeba było do uzupełnienia dzieła odkupienia naszego. I uderzyła włócznia w to serce najświętsze i wytoczyła błogosławiony strumień krwi i wody! I uderzyła ta włócznia w serce Maryi, i morzem krwawej goryczy zalala duszę Jój! Dzień śmierci Boga-Człowieka, stał się dniem odrodzenia

naszego boleści Maryi, stały się początkiem radości naszych! Zastona tajemnicza się uchyła, proroctwa się spełniają, figury prawdzie ustępują! Cała Mądrość nasza, prawda nasza, szczęście nasze, do krzyża przywiązane, odkąd nieskończona mądrość, prawda i miłość na krzyżu skonała! Jeśli wobłędzie, niedowiarstwie żyjąc, krzyżem wzgardzimy, zginiemy! Będziemy szukać u świata zbawienia, ale świat zbawienia nam nie da. Jako tonący wiotkięj chwyta się gałązki nadbrzeżnej, ale ta go zdradzi, tak i my tonąc wtem morzu zwątpień, niepewności i niepokoju wewnętrznego, jeśli myślą i uczuciem, sercem i rozumem nie chwycimy się krzyża — zginiemy! Jedną włócznią dwa serca dla nas przebite, otwartem dla serca naszego zostały schronieniem, przed tym światem, który już tyle razy oszukał nas i zdradził; który nas ubiczował, językiem potwarczym i obmownym, ukoronował, cierniem wyrzutów i udręczeń sumienia poił, z kielicha uciech zmysłowych, żółcią i octem zaprawionych, pokrył łachmanami próżnej mądrości ludzkiej, dał słabą trzcinę do rąk, znak chwały i znaczenia światowego, i zurąganiem szyderstwa, prowadzi po tym błędniku złudy i urojenia na przepaść i zgubę. Powrócę do krzyża, powrócę, dziecko do Matki, a przy Nięj, i przez nią, odzyskam straconą wiarę, nadzieję i miłość! Bo jeśli żyć będę bez Ciebie, bez Ciebie będę musiał umierać, a jeśli skonam bez Ciebie, któż

się za mną wstawi, na strasznym sądzie Syna Twego?— Dla tego o Maryo! wranę serca twego, składam serce moje, abyś je przechowała na wieczność. Amen.

W. Matko bolesna módl się za nami.

B. Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana Crystusowych. Amen.

Zdrowaś Marya!

7. Boleść Maryi.

Wzięli tedy ciało Jezusowe i związali je prześcieradły z rzeczami wonnemi... a na miejscu gdzie był ukrzyżowany, był ogród, a w ogrodzie grób nowy w którym jeszcze żaden nie był położony; tam tedy dla przygotowania żydowskiego, iż grób był blisko, położyli Jezusa.

U S. Jana w R. 19.

Klaskali nad Tobą rękoma, wszyscy mijający drogę i chwiali głową swoją nad córką Jeruzolimską mówiąc: I onożto jest miasto doskonałej piękności, wesela wszystkłej ziemi! Jakoż potok Izry we dnie i w nocy!

Ps. 37.

Patrzy Marya w goryczy i boleści duszy, jako Józef z Arymatei i Nikodem, z tego łoża boleści, z tego krzyża zbawienia, to najświętsze zdejmują ciało! Tyłu było tych, co się przyczyniali do męki i śmierci Boga człowieka, dwóch tylko, którzy Mu ostatnią czynią miłości wysługę! — Niestety, czyż i dziś nie dzieje się toż samo! Z tą jednak różnicą, iż ta męka przez nas ponowiona, daleko jest boleśnią, dla serca Jezusa i

Maryi! Odnawiając przyczynę, odnawiamy i skutki. Gorzka męka Zbawiciela Pana, była i jest skutkiem grzechu! Na pierwsze ukrzyżowanie szedł Zbawiciel Pan zradością, i weselem, „Upragnieniem, pragnąłem,„ ale na ten krzyż, który Mu gotują grzechy nasze, zmuszony, ze wstrętem, boleścią, i obrzydzeniem wstępuje. Bo na pierwszy krzyż szedł dla zbawienia naszego, na drugi, na potępienie nasze. Żydzi raz jeden Go ukrzyżowali, a my Go krzyżujemy każdym śmiertelnym grzechem naszym. Żydzi do twardego przybili Go drzewa, a my do twardszego przybijamy Go serca! A krzyżując Jezusa, odnawiamy wszystkie boleści Maryi! Maryi, która jedna tylko zasłonić nas może przed gniewem sprawiedliwości Syna Swego! I złożono ciało Jezusa w grobie wskale wykutym. O tym grobem może nie raz jeden uczyniliśmy, przez niegodne komunie, serce nasze, twardsze nad wszystkie skały, składając jakby w grobie, nie martwe, ale zbóstwem i człowieczeństwem, połączone ciało Pana i Zbawiciela naszego! O lękajmy się, aby ztego grobu nie powstał na sąd i potępienie nasze! O czas abyśmy umarli i ożyli, i łzami pokuty przeblągali Boga naszego! Czas aby poprawa i nawrócenie nasze, było prawdziwe i trwałe, a nie jako to próchno, połyskujące blaskiem udanych cnót i uczuć, któremi ludzi, ale nie Boga oszukać możemy! Czas już, przez dobrą spowiedź wy-

rzucić te brudy i śmiecia grzechowe z serc naszych — aby to serce, które tak długo łasce obumarłe było, grzechem na zawsze obumarło! Udajmy się pełni ufności i miłości do Maryi, a ona wyjedna nam u Syna swego, łaskę stałego, szczerego, prawdziwego nawrócenia!

W. Matko bolesna módl się za nam

R. Abyśmy się stali godnymi obietnic Pana Chrystusowych. Amen!

Zdrowaś Marya!

Nie opuszczaj nas!

*Na notę: Boże kocham Cię, Boże kocham Cię
całym sercem kocham Cię! i t. d.*

1.

**Nie opuszczaj nas, nie opuszczaj nas,
Matko nie opuszczaj nas!**

Matko pociesz, bo płaczemy,
Matko prowadź, bo zginiemy;
Ucz nas kochać, choć w cierpieniu,
Ucz nas cierpieć, lecz w milczeniu!

Nie opuszczaj nas i t. d.

2.

Nie opuszczaj nas! i t. d.

Cóż dziwnego że łzy płyną,
Gdy to życie leż doliną!
Dusza smutkiem zamroczona,
Pod ciężarem krzyża kona!

Nie opuszczaj nas i t. d.

31

3.

Nie opuszczaj nas i t. d.

Wyjednalo tve wstawienie,
Nie jednemu już zbawienie;
Kto swę ufność, w Tobiełożył,
Nowém łaski życiem ożył!

Nie opuszczaj nas i t. d.

4.

Nie opuszczaj nas i t. d,

I dla tego Twoje imię,
W sercach naszych nie zadrzymie!
Będziem wołać, błagać, prosić
Wszędzie, zawsze, cześć Twę głosić!

Nie opuszczaj nas i t. d.

5.

Nie opuszczaj nas i t. d.

I w sieroctwie, w opuszczeniu,
I w tęskności— i w cierpieniu,
I w ubóstwie i chorobie,
Zawsze będziem ufać Tobie!

Nie opuszczaj nas i t. d.

6.

Nie opuszczaj nas i t. d.

Pójdziem chętnie drogą krzyża,
Bo nas krzyż, do Ciebie zbliża;
Bo nas krzyż, dziś nie przestrasza,
Bo nadzieja w krzyżu nasza!

Nie opuszczaj nas i t. d.

7.

Nie opuszczaj nas i t. d.

Tak pod krzyżem będziemy stali,
Z Tobą krwawą łzą płakali,
Boś Ty Matką nam została,
Gdyś pod krzyża drzewem stała!

Nie opuszczaj nas i t. d.

W księgarni Kajetana Jabłońskiego znajdują się następujące dzieła nabożne.

Wiadomość historyczna o początku i skutkach nowego medalu wybitego na cześć niepokalanego poczęcia Najświętszej Panny Maryi, a powszechnie zwanego pod imieniem Cudownego medalu. 16mo Lwów 1839. 6 kr.

Nabożeństwo do ś. Michała Archaniola szczególnego patrona królestw Galicyi i Ledomeryi, oraz do ś. Jeachima i ś. Anny, rodziców Najśw. Maryi Panny. 12mo Lwów 1838. 6 kr.

Nabożeństwo dla użytku bractwa Trójcy Przenajświętszej. w kościele Archikatedralnym lwowskim. 12mo Lwów 1847. 10 kr.

Nabożeństwo na post, wielki tydzień, Boże Ciało, dzień zaduszny, w czasie mszy ś. tudzież do spowiedzi; z drzeworytami. 8vo Kraków 1836. 20 kr.

Nabożeństwo za dusze w czyscu cierpiące, niedyś pod tytułem: Zegarek czyscowy 12mo Lwów 1841.

Na papier ze zwyczajnym nieoprawne 24 kr.

— — — oprawne 36 kr.

Na papierze welinowym nieoprawne 1 zr. 48 kr.

— — — opr. w saf. pap. 2 zr.

— — w saf. i złoc. brzeg. 2 zr. 30 kr.

Bieg roku całego na cześć i chwałę Boga w Trójcy ś. Jedynejo, niepokalanie poczętej Panny Maryi i wszystkich Świętych. Albo modlitwy na wszystkie całego roku święta, tudzież i inne nabożeństwa. 12mo Lwów 1841.

Na zwycz. pap, nieopr. 20 kr.

— — opr. w pap. saf. 32 kr.

Na pap. welin. nieopr.	1 zr. 30 kr.
— — opr. w pap. saf.	2 zr.
— — — w safian złoc. brzeg.	2 zr. 30 kr.

Droga do szczęścia prawdziwego, czyli nauka praktyczna chrześcijańskiej cnoty i pobożności. Książka do nabożeństwa i czytania duchownego dla młodzieży. przez ks Nowakowskiego. 12mo Lwów 1844.

Na pap. welin. nieopr.	1 zr. 15 kr.
— — opr. w saf. pap.	1 zr. 30 kr.
— — — w saf. złoc. brzegi	2 zr. 30 kr.

Modły i pienia ku czci najwyższego Boga, Najświętszej Panny Maryi i wszystkich Świętych pańskich dla chrześcian katolików przez B. Zawadzkiego. 12mo Bochnia 1847.

Na pap. welin. nieopr.	1 zr.
— — opr. w saf.	1 zr. 15 kr.
— — — w saf. złoc. brzegi	2 zr. 15 kr.

Wyborek nabożeństw dla dzieci. 32mo Lwów 1845. opr. 20 kr.

Ministrantura, czyli sposób służenia do mszy św. 12mo Lwów 1839. 2 kr.

---

24 kr.	
20 kr.	
12 kr.	
12 kr.	
12 kr.	
12 kr.	

Biografia św. Józefa z Nazaretu, który był ojcem Jezusa Chrystusa. przez ks. Józefa...

20 kr.	
12 kr.	